

Vec C-372/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. máj 2019

Vnútroštátny súd:

Ondernemingsrechtbank Antwerpen

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

28. február 2019

Žalobkyňa:

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
CVBA (SABAM)

Žalovaní:

BVBA Weareone.World

NV Wecandance

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa týka sporu medzi Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Belgické združenie autorov, skladateľov a vydavateľov, ďalej len „SABAM“) na jednej strane a BVBA Weareone.World a NV Wecandance, dvomi usporiadateľmi festivalov, na druhej strane. Účastníci konania sa sporia o zákonnosť a výšku odmien, ktoré sú usporiadatelia festivalu povinní zaplatiť SABAM, aby získali oprávnenie používať jej repertoár.

Predmet a právny základ návrhov na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka otázky, či sadzobník, ktorý SABAM používa, je s ohľadom na článok 102 ZFEÚ, prípadne v spojení s článkom 16 smernice 2014/26/EÚ, dostatočne podrobný.

Návrh sa predkladá v súlade s článkom 267 ZFEÚ.

Prejudiciálne otázky

Má sa článok 102 ZFEÚ, prípadne v spojení s článkom 16 smernice 2014/26/EÚ „o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu“ vykladať v tom zmysle, že k zneužívaniu dominantného postavenia dochádza, ak organizácia kolektívnej správy autorských práv, ktorá má v členskom štáte faktické monopolné postavenie, uplatňuje voči usporiadateľom hudobných podujatí za právo na verejný prenos hudobných diel schému odmeňovania, ktorá je okrem iného založená na výške obratu a

1. vychádza z odstupňovanej paušálnej sadzby namiesto sadzby, ktorá (s pomocou moderných technických zariadení) zohľadňuje presný podiel repertoáru spravovaného organizáciou kolektívnej správy na hudbe, ktorá bola prehrávaná počas podujatia?
2. podľa ktorej závisí výška odmien za licencie aj od vonkajších faktorov, ako napríklad od ceny vstupného, ceny jedla a nápojov, rozpočtu pre účinkujúcich umelcov a od rozpočtu na iné položky, ako napríklad na výzdobu?

Relevantné ustanovenia práva Únie

Článok 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Článok 16 ods. 2 a článok 43 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv

súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 2014, s. 72)

Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva

Články IV.2, VI.104, XI.165 ods. 5, XI.247 a XI.248 Wetboek van economisch recht (Hospodársky zákonník)

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa, SABAM, je organizáciou kolektívnej správy autorských práv. Za používanie svojho repertoáru je oprávnená požadovať odmenu.
- 2 Od roku 2005 usporadúva BVBA Weareone.World každoročný tanečný festival Tomorrowland v Boom (Belgicko). NV Wecandance od roku 2013 organizuje každoročný tanečný festival „Wecandance“.
- 3 Tak BVBA Weareone.World ako ani NV Wecandance nesúhlasia s odmenami, na ktoré si SABAM uplatňuje nárok. Účastníci konania sa totiž sporia o vyúčtovanie, ktoré SABAM vystavila v súvislosti s festivalom Tomorrowland za roky 2014, 2015 a 2016 a o vyúčtovanie týkajúce sa festivalu Wecandance za obdobie rokov 2013 až 2016.
- 4 Okrem festivalu Wecandance v roku 2013 bola výška odmien vyberaných SABAM určená na základe tzv. „tarief 211“ (sadzba 211), ktorá pozostáva z dvoch rôznych sadzieb, pričom SABAM si má právo vybrať, ktorú sadzbu použije.
- 5 Na jednej strane existuje *minimálna sadzba*, ktorá sa vypočíta v závislosti od ozvučenej plochy alebo podľa počtu dostupných miest na sedenie.
- 6 Na druhej strane existuje *degresívna sadzba*, ktorá sa vypočíta podľa rozpočtu pre umelcov alebo s ohľadom na hrubé príjmy z predaja lístkov. Pred stanovením výšky autorských poplatkov si možno od hrubých príjmov odpočítať len výslovne označené náklady (rezervačné poplatky, daň z pridanej hodnoty a mestské poplatky).
- 7 Okrem toho môže usporiadateľ festivalu získať z tejto degresívnej sadzby zľavu podľa „pravidla 1/3 – 2/3“. V súlade s týmto pravidlom sa usporiadateľom poskytne zľava vo výške 2/3 resp. 1/3 z príslušnej sadzby ak preukáže, že do repertoáru SABAM patrilo menej ako 1/3 resp. 2/3 odohraných titulov. Ak viac ako 2/3 titulov pochádzalo z jej repertoáru, vyúčtuje SABAM celú výšku sadzby.
- 8 Konanie vo veci samej sa začalo na podnet SABAM 13. apríla 2017 a 5. mája 2017 dorúčením súdnych predvolaní.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 9 BVBA Weareone.World a NV Wecandance spochybňujú platnosť sadzby 211, ktorú považujú z dôvodu zneužívania dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ za neprimeranú. Hlavný bod ich kritiky sa týka skutočnosti, že degresívna sadzba nezodpovedá ekonomickej hodnote plnení poskytovaných SABAM.
- 10 Zastávajú po prvé názor, že „pravidlo 1/3 – 2/3“ nie je dostatočne presné. Domnievajú sa, že s pomocou modernej technológie možno bez akýchkoľvek ťažkostí presne určiť, ktoré diela z repertoáru SABAM sa odohrajú a v akej dĺžke. Inými slovami schému odmeňovania SABAM možno lepšie prispôsobiť ekonomickej hodnote plnení, ktoré poskytujú.
- 11 Po druhé vytýkajú to, že SABAM môže výšku svojich sadziieb vypočítať na základe hrubých príjmov pochádzajúcich z predaja lístkov alebo podľa rozpočtu festivalu pre umelcov bez toho, aby sa poskytla možnosť odpočítať si od týchto príjmov všetky náklady nesúvisiace s hudbou. Domnievajú sa že takýto postup je problematický, pretože príjmy z predaja lístkov nezodpovedajú ekonomickej hodnote plnenia poskytnutého SABAM. Dôvod, pre ktorý sú návštevníci ochotní zaplatiť vyššiu cenu za lístky totiž nezávisí od plnení SABAM, ale naopak je potrebné ho odvodiť z úsilia usporiadateľov festivalu o premenu festivalu na univerzálny zážitok, z nákladov, ktoré usporiadatelia vynaložili pre návštevníkov (osvetlenie, umenie, prístup k internetu, toalety, bezpečnosť), ako aj kvality vystupujúcich umelcov. Tieto náklady preto musí byť možné odpočítať z výpočtového základu.
- 12 Na podporu svojej námietky založenej na porušení článku 102 ZFEÚ sa okrem iného odvolávajú na rozsudky z 18. marca 1980, Coditel a.i. (62/79, EU:C:1980:84), z 9. apríla 1987, Basset (402/85, EU:C:1987:197, ďalej len „rozsudok Basset“), z 13. júla 1989, Tournier (395/87, EU:C:1989:319, ďalej len „rozsudok Tournier“) a z 11. decembra 2008 Kanal 5 a TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703, ďalej len „rozsudok Kanal 5 a TV4“).
- 13 Podľa BVBA Weareone.World a NV Wecandance nie je výber autorských poplatkov na základe obratu prípustný vo všetkých prípadoch. Domnievajú sa, že v rozsudku Basset a v rozsudku Kanal 5 a TV4 Súdny dvor rozhodol, že v prípade nerovnováhy medzi cenou a plnením, ktoré spočíva v sprístupnení autorských práv, môže dochádzať k zneužívaniu dominantného postavenia. Z posledného uvedeného rozsudku vyplýva, že pri posúdení, či je paušálna autorská odmena primeraná ekonomickej hodnote plnenia, ktoré poskytla organizácia kolektívnej správy autorských práv, sa musí prihliadať na všetky okolnosti jednotlivého prípadu, a teda aj na skutočné využitie hudobných diel chránených autorským právom.
- 14 SABAM tvrdí, že sadzba, ktorú uplatňuje, neodporuje článku 102 ZFEÚ.

- 15 Poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci sa musí vychádzať z rozsudku Basset, a vzhľadom na tento rozsudok je výber autorských poplatkov na základe celkového (hrubého) obratu vždy prípustný.
- 16 Judikatúra Súdneho dvora uvedená v jeho rozsudku Kanal 5 a TV4 je podľa jej názoru irelevantná. Táto judikatúra sa totiž musí posudzovať s ohľadom na osobitné okolnosti televízneho vysielania, v rámci ktorého sa diela chránené autorským právom používajú len v obmedzenom rozsahu. Nemožno ju použiť v prípade, keď je prehrávanie hudby podstatnou súčasťou činnosti.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 17 Vnútroštátny súd zastáva názor, že v zmysle príslušných predpisov práva Únie nesmie byť sadzba SABAM neprimeraná. V takomto prípade by totiž dochádzalo k zneužívaniu dominantného postavenia, ktoré je podľa článku 102 ZFEÚ zakázané. Článok 16 ods. 2 smernice 2014/26/EÚ ďalej stanovuje, že „sadzby za výhradné práva a práva na odmenu [musia byť] primerané okrem iného vo vzťahu k ekonomickej hodnote používania týchto práv v obchode, pričom sa zohľadňuje povaha a rozsah používania diel a iných predmetov ochrany, ako aj vo vzťahu k ekonomickej hodnote služieb, ktoré poskytuje organizácia kolektívnej správy“. Táto právna úprava sa teda spája aj s obmedzeniami odmeny, ktorú majú organizácie kolektívnej správy právo požadovať.
- 18 Vnútroštátny súd poukazuje na to, že Súdny dvor sa už vyjadril k pojmu „zneužívanie dominantného postavenia“ v rámci odmien organizácií kolektívnej správy.
- 19 Súdny dvor už v tomto ohľade rozhodol, že k zneužívaniu dominantného postavenia môže dochádzať v tom prípade, ak by sa ten istý legitímny cieľ, ktorým je ochrana záujmov hudobných autorov, skladateľov a vydavateľov, dal dosiahnuť inými spôsobmi bez toho, aby to viedlo k zvýšeniu výdavkov vyplývajúcich zo správy zmlúv a z dohľadu nad použitím chránených hudobných diel (rozsudky Tournier, bod 45 a Kanal 5 a TV 4, bod 33).
- 20 Súdny dvor taktiež rozhodol, že nemožno vylúčiť potvrdenie zneužívania dominantného postavenia v prípade, ak existuje metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať použitie týchto diel bez toho, aby to viedlo k neprimeranému zvýšeniu výdavkov vyplývajúcich zo správy (rozsudok Kanal 5 a TV 4, C-52/07, bod 40).
- 21 V tejto súvislosti vnútroštátny súd poukazuje na to, že určenie primeranej povahy autorských odmien je komplexnou záležitosťou. SABAM preto zaviedla paušálnu odmenu pre usporiadateľov festivalov (sadzba 211).
- 22 V súvislosti s výpočtovým základom tejto sadzby nie je jasné, či možno zohľadniť aj náklady, ktoré nesúvisia s hudbou.

- 23 V súvislosti s „pravidlom 1/3–2/3“ je otázne, či je dostatočne presné. SABAM nedávno zmenia referenčné hodnoty a v súčasnosti uplatňuje odstupňovanie vo výške 10 %, avšak v tomto ohľade nie je jasne definovaná hranica, keďže existujú nové systémy, pomocou ktorých možno ešte presnejšie zistiť použitý repertoár.
- 24 S ohľadom na vyššie uvedené pochybnosti o správnom výklade článku 102 ZFEÚ a smernice 2014/26/EÚ považuje vnútroštátny súd za potrebné predložiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.

PRACOVNÝ DOKUMENT